

Trefnau Diogelu Plant Cymru Gyfan

Adnabod ac Atgyfeirio

Gall amheuaeth fod plentyn yn cael ei gam-drin fod ar ffurf 'pryderon' yn hytrach na 'ffeithiau hysbys'. Gall pryderon ynglŷn â lles plentyn godi mewn sawl gwahanol gyd-destun, yn cynnwys pan mae'r gwasanaethau cymdeithasol eisoes yn gwybod am blentyn. Mae'n bosibl ac yn ddymunol i rywun rannu pryderon gyda'r gwasanaethau cymdeithasol trwy atgyfeiriad. Er nad yw pryderon o reidrwydd yn arwain at ymchwiliad, maen nhw'n helpu i greu darlun os yw rhywun arall wedi mynegi pryder y gallai'r un plentyn fod yn cael ei gam-drin. Mae amryw o awdurdodau lleol wedi datblygu protocolau sy'n disgrifio'r trefniadau wrth i wasanaethau lleol wneud asesiadau cychwynnol. Maen nhw'n diffinio'r amgylchiadau a'r trothwyon sy'n ofynnol i blentyn gael ei atgyfeirio at y gwasanaethau cymdeithasol. Mewn achosion lle mae gweithiwr proffesiynol neu weithiwr unigol yn cael ei amau o gam-drin, neu fod honiad yn ei erbyn, dylai'r camau gweithredu ddilyn trefn yr asiantaeth ei hun o ran camdriniaeth gan weithwyr proffesiynol a chwythu'r chwiban.

Mynd ati i atgyfeirio

Mae angen atgyfeirio achos at y gwasanaethau cymdeithasol cyn gynted â bod problem, amheuaeth neu bryderon ynglŷn â phlentyn yn dod i'r amlwg, ac yn sicr o **fewn 24 awr**. Y tu allan i oriau gwaith, dylid gwneud atgyfeiriadau i wasanaeth argyfwng y gwasanaethau cymdeithasol neu'r heddlu. Rhaid i'r gwasanaethau cymdeithasol a'r heddlu ofalu bod digon o staff wedi'u hyfforddi ar gael i ddelio ag ymholiadau amddiffyn plant dan adran 47, gan gynnwys y tu allan i oriau gwaith arferol. Wrth wneud atgyfeiriad dros y ffôn neu'n bersonol, dylid cadarnhau'r atgyfeiriad yn ysgrifenedig o fewn dau ddiwrnod gwaith. Y ffordd orau yw defnyddio ffurflen safonol leol os oes un ar gael. Dylai'r atgyfeiriwr ddarparu cymaint o'r wybodaeth ganlynol a phosibl i'r gweithiwr cymdeithasol ar ddyletswydd sy'n derbyn yr atgyfeiriad:

- Natur y pryderon;
- Sut a pham mae'r pryderon wedi codi;
- Enw a chyfeiriad llawn y plentyn, a'i ddyddiad geni (neu oedran);
- Enwau, cyfeiriadau a dyddiadau geni neu oedrannau aelodau'r teulu, ynghyd ag unrhyw enwau eraill y maen nhw'n eu defnyddio;
- Os ydyn nhw ar gael, dylid cofnodi enwau pawb sydd â chyfrifoldeb rhiant, a nodi sut maen nhw'n perthyn i'r plentyn;
- Enw, cyfeiriad a dyddiad geni partner y rhiant;
- Enw, cyfeiriad a dyddiad geni unrhyw oedolion eraill sy'n byw gyda'r teulu;
- Enwau gweithwyr proffesiynol eraill sy'n ymwneud â'r teulu, yn cynnwys enw ysgol y plentyn ac enw'r meddyg teulu;
- Unrhyw wybodaeth sydd gennych am anghenion datblygu'r plentyn a gallu ei rieni neu'r rhai sy'n rhoi gofal iddo i ymateb i'r anghenion hynny o fewn cyd-destun y teulu a'r amgylchedd ehangach;
- Unrhyw wybodaeth sy'n effeithio ar ddiogelwch staff.

Rhaid i weithwyr unigol, gweithwyr proffesiynol a chontractwyr annibynnol sylweddoli nad yw'n bosibl iddyn nhw aros yn ddiennw wrth atgyfeirio achos. Ond gall aelodau o'r cyhoedd beidio â rhoi eu henwau, os mai dyna yw eu dymuniad.

Efallai y bydd gofyn i'r gweithiwr unigol neu'r gweithiwr proffesiynol sy'n atgyfeirio'r achos gyflawni rhai neu'r cyfan o'r tasgau dilynol a dylai'r gweithiwr fod yn barod ac yn fodlon i'w cyflawni:

- Cyfrannu at drafodaeth strategaeth neu gyfarfod strategaeth;
- Cynorthwyo gydag ymholiadau amddiffyn plant dan adran 47;
- Mynd i gynhadledd amddiffyn plant;
- Ysgrifennu adroddiad ar gyfer cynhadledd amddiffyn plant;
- Cyfrannu at yr asesiad cychwynnol a'r asesiad craidd.

Cyfrifoldeb gweithwyr unigol a gweithwyr proffesiynol yw gofalu bod eu pryderon am les plentyn yn cael eu cymryd o ddifrif ac yn cael sylw. Mae pob gweithiwr unigol neu broffesiynol yn gyfrifol am ei ran ei hun yn y broses amddiffyn plant. Os yw gweithiwr unigol neu broffesiynol yn dal i bryderu am y plentyn, dylai atgyfeirio'r achos unwaith eto a/neu ddod â'r mater i sylw brys uwch reolwr y gwasanaethau cymdeithasol sy'n gyfrifol am amddiffyn plant yr ardal. Os nad yw'r uwch reolwr ar gael, dylid rhoi gwybod am achos y plentyn i'r rheolwr tîm perthnasol. Ym mhob achos o'r fath, rhaid rhoi gwybod hefyd i reolwr atebol y gweithiwr unigol neu'r gweithiwr proffesiynol ac i'r gweithiwr proffesiynol penodol sy'n gyfrifol am amddiffyn plant.